

Ajtársaság

K. T. A. N. MUSEUM
KIRALYI OSZTÁLY

Mombelli Paola,
Mombelli tábornoknak, a budapesti olasz misszió vezetőjének leánya.

Székely Aladár felvétele.

Ára 5 korona.

Schneider Rózsi és Kató

Budapest, IV., Váci-u. 8., félemelet. / Telefon 94-35.

Utcai és estélyi ruhák, köpenyek, kosztümök,
bluzok és pongyolák állandó nagy választékban.

Lohr Mária · Kronfusz

Gyár és Főüzlet: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

A főváros első és legrégebb csipkétisztító-, vegytisztító és
kelmefestőgyári inlézete, alapítva 1867-ben. Tel.: József 2-37.
FIÓKOK: II., Fő-utca 27, IV., Eskü-ut 6, Kecskeméti-
utca 14, VI., Andrássy-út 16, VI., Teréz-körut 39, V.,
Harmincad-utca 4, VIII., József-körut 2.

Kehrling K. kelmefestő- és vegytisztító-gyár

III., Zsigmond-tér 10. Tel. 63-36.

„FOTÓ”
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN - KICSINYBEN.

Levélhívásra házhoz jön meg-
venni aranyat, brilli-
ánst, ezüst régiséget, zongorát
FRIVALDSZKY, VII., Dohány-u. 90.

MOZGÓKÉP - OTTHON Minden héten
felette érdekes
VI., Teréz-körut 28. változatos és
Telefon 144-98. sz. nívós műsor!

Old American különle-
gességek
őszi és téli egyszerű kalapokban.
Telefon Budapest, Belsőváros
169-97. IV., Egyetem-utca 3.

Gazdag választékban:

puha gallérok, selyem
és horgolt nyakkendők!

Nyakkendőház

IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-palota).
és V., Deák Ferenc-utca 14. sz.

ZUCKER harisnyakötőde

Budapest, VIII., József-körut 78.

Legrövidebb időn belül készít harisnya-fejelést és talpalást, leg-
jobb külföldi anyagokból. **Allandóan raktáron:** saját készítményű
női-, férfi- és gyermekharisnyák.

HAMIS FOGAKAT,

disztárgyakat, platina-, arany- és ezüst-
törödékeket legmagasabb napi áron

VESZEK

GROSS ANTAL József-körut 23.
félemelet 1. sz.

AUTÓGUMMI szakszerű javítását vállalja
Ferdik és Nagy
Budapest, V., Vadász-utca 13. szám.

Róka Gyula tánciskolája
Bp. IV. Calvin-tér 2.

ZELIZYNÉ RÁDY ADÉL

NŐI DIVAT MŰTERME

TELEFON: JÓZSEF 34-67 :: BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 13.

CARBID

acetylen-lámpák

BÁRDI JÓZSEF R.-T.

Gyár-utca 23.

Maga lopta!

a pénzét,

hogy potom áron eladja ócska hanglemezeit.

Uj csere alkalom!

3 régi vagy törött lemezért egy jókarban lévő,
legsikerültebb hanglemezt ad

Hangszerotthon

FEKETE MIHÁLY

mester

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9. SZ.

Legujabb felvételi „Columbia” hanglemek legnagyobb raktára.

JUHÁSZ LAJOS műbútor-asztalos

ajánlja készítményeit, u. m. hálók, ebédlők, uriszobák
stb. minden igénynek megfelelően, minden stílusban.

Szondi-utca 35. sz. és Izabella-utca 83. sz.

Kefék, seprők, ecsetek

és egyéb háztartási cikkek legjutányosabban vásárolhatók

Kartsehocke J. és fia

70 év óta fennálló gyárának belvárosi raktárában

IV., Deák Ferenc-tér 4. szám. Telefon: 60-43.

Kizárólag

EREDETI MAGYAR FESTMÉNYEK

állandó kiállítása

MUNKA ÁDÁM műtárlattulajdonosnál

VIII., Rökk Szilárd-utca 40.

CENTRAL-PENSIO Budapest, VII.,

Rákóczi-ut 18.

Telefon: József 130-07. Egész télen
fűtés. Elsőrangú ellátás. Ebéd és
vacsora bejáró vendégeknek is.

Legrégibb keresztény **szab-**

bászati tanintézet uri-

lányok részére. Mérsékelt

tandíj. Paller Amália IX.,

Cálvin-tér 8. sz.

LANDAU

MŰVÉSZI

FÉNYKEPEK MŰTERME

Budapest, IV., Ferencz József-rak-
part 12. (Ferencz József-híd és Erzsé-
bet-híd között.) Telefon József 95-53.

SZLOVÁK speciális

pedicure és manicure intézete.

IV. Türr István-u. 8. félemelet 4.

(Kristóf-társak)

Ezelőtt 25 évig a Hercz- és Liget-

szanatoriumokban.

VII. ÉVFOLYAM
6. SZÁM

A Társaság

1920
FEBRUÁR 7

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Előfizetési ár: Negyedévre K 50.—, félévre K 100.—, egész évre K 200.—, egyes szám K 5.—

Zech Aglaia bárónő.

Gaiduscek műterem felvétele.

Az ixogén-sugár.

Irta Endrődi Béla.

Regény.

Ebben a pillanatban lövés dördült, valaki felordított s már a másik percben valóságos sortűz ropogott a vonat felé. A hegyek felől vonuló repülőraj egészen közel ért már s a léghajók hirtelen lejjebb ereszkedtek. A tömeg felébredt és széles gyűrűben fogta körül a vonatot, amely meglepődve és tanácstalanul megállt.

Theodóra felsikoltott, Oktáv védőn és parancsolón fordult a dühödt nép felé. Hátulról a szövetségesek hadsorai áradtak le a síkságra és az ember-gyűrű ordítva szűkebbre szorult.

Horsten szigorúan összehuzta a szemeit, rántott egyet a henger irányzókészülékén és felcsattantotta a gyullasztó billentyűt. Az éhesen kiröppenő fénysáv körbeborotválta a sík mezőt, melyen szilaj ordítással rohant a megvadult horda a biztosnak hitt zsákmányra. A sugár hangtalanul habzsolta a tömeget, kiitta, kiszivta a kalimpáló, őrző emberi testeket a levegőből, aztán jóllakottan emelkedett a henger zárókupja az ég felé. Egy perc alatt új töltésből pattant ki a zöld ragadozó sugár s végigmosta az égboltozatot, mialatt a készülék zörrenve fordult félkörben a tengelyén. Az iszonyatos hatalom a szembejövő léghajók és a hátuk mögött már közvetlen közelségben kattogó repülőgépek körraját egy perc alatt letörölte az ég végtelenjéből. A motorok és az őrült sebességgel forgó propellerek és csavarok zaja még ott zengett, bűgött a magasban, mikor a zöld villanás már kialudt s permetezni kezdett az omló, finom por: a büszke légi vándorok alázatos maradványa. És az előbb még hullámszó, előretörtető ember-tömeg helyén a mező kopár, néptelen és néma sivataggá pusztult, széles, körbe futó pályán mart bele a sugár és utja halálos sávot tépett a síkságba. Mély és megdöbben csend támadt, az élet meghalt földön és égen, csak a vonat mögött szárnyalt visszafelé veszett sebességgel egyetlen repülő, ki elmaradva társaitól, valahogyan kikerülte a sugár pusztító ivét.

— Ezt is meghagyjuk hirmondónak, mint előbb a másikat, — dünnyögte Horsten.

Az egyfedelű eltűnt a hátul huzódó hegysor felett és a mérnök lefujta a kabátujjáról a parányi zöldes-szürke porszemeket, melyek csak egyre hullongtak, kavargtak alá a megdermedt levegőből.

Horsten visszatette a fémhengert a tokba, összehozta az acélállványt és körülnézett.

Senki sem szólt és a nyári napfény tompán és elborultan tört át a szitáló porfüggönyön a halott mezőkre . . .

— — — — —
A szörnyű színjátékot mindenki látta, a csapatok, akik az eredeti kordon helyén maradtak, a parancsnokság, a tisztok, a nép és pillanatok alatt mindenki tudta, hogy minden elveszett. Az ismeretlen erejű zöld villanás minden életet kioltott a közelben, — akik messziről szemtanúi voltak a látványnak, csak a villanást látták és utána a nagy, retentő és végtelen ürességet földön és levegőben.

Mint valami tulvilági halálordítás, úgy süvöltött ki a megmaradt ezerek torkából a rémület. Gépkocsin és vonatokon iszonyodott menekülés támadt, az emberek vadul ölték egymást a vagonok körül. Némelyik vonat épp ezért majdnem üresen hagyta cserben az ijedtség paroxizmusában tomboló tömegeket, míg más vonatokon fűrtökben lógtak az emberek és hullák sodródtak a kerekék alá, mert a rohanó kocsik tetején csatát vívtak minden talpalatnyi helyért. Őrjöngő dühhel estek egymásnak a megrettent menekülők és ebben a vágató, földtöregető rohanásban sikoly, káromkodás, revolver-sortűz és halálüvöltés összekavarodott a vas-kerekék retentő dübörgésével. Az üvöltő és csattogó kocsisorok bősziült sebességgel rohantak keresztül a közbeeső állomásokon. Az egyik pályaudvaron a hátuljövő vonat nekirobbant az előtte fékezőnek s a lokomotív ropogva felszaladt az utolsó kocsikra, agyonlapítva és szétmorzsolva mindent megdühödt kerekéivel. Az egetverő halálordítás nyomán robbanó gőzfelhők közt és véres roncsok felett szántott végig a következő vonat a mellékvágányon, hova ismeretlen kéz terelhetette, átfordítva a kitérő váltót utolsó lélekjelenlétével.

A borzalmak és az örület utjává változott az egész vasutvonal.

És messze, messze a bergeni hegyekben épp így menekült vad összeviisszaságban visszafelé a bekerítésre küldött szövetséges sereg.

Horsten győzelme teljes, fenséges és iszonyatos volt.

XII.

A király elfogatásáról szóló hirt a parlament előtt leste hajnal óta a tömeg. Az államtanács is a parlamentben várakozott a diadalra, mialatt Gersten az állami szikratáviróhivatalban ült az elzárt telefonszobában, honnan reggel óta közvetlenül érintkezett a csapatokkal. Egyedül volt; előszobájából is majdnem mindenki eltávozott már a parlamentbe, hogy ott legyen a győzelem végjeleneténél. A tömeg is erre várt, izgatottan hullámszó a roppant téren, mialatt bizakodó és vérmes reményekkel telt szónoklatok hangzottak el az erkélyeken.

A borzalomból, ami a messze síkságon lejátszódott, Gersten magányába csak néhány sikoltás hatolt el. A telefonba üvöltött bele valaki egy pár kusza, szinte érthetetlen és összefüggéstelen mondatot a pusztító sugárról, a zöld, irtózatossá zöld fénycsík, halálról, menekülésről, — és most már Gersten sem hitetlenkedett többé, tudnia és értenie kellett mindent.

— A hadihajók! A hadihajók! — tördelte félajultan és teljes zordonsággal tisztult ki emlékezetében a zöld fénycsík, amiről akkor Meerborgban beszéltek. Óh, ha akkor sejtette volna mindezt!

— Vége! vége! — hörögte rekedten és görcsösen szoritotta füléhez a hallgatót.

A zugó telefonkészüléken keresztül már nem érkezett hír, csak valami rettenetes, zavaros, fenyegető és kétségbeesett moraj kavargott a kagylókban és Gersten összetörve és átkozódva fetrengett a karos-székben.

BRITANNIA-SZÁLLÓ

VI. TERÉZ-KÖRUT 39.

télikert éttermében minden este

KIS KÓCZÉ muzsikál.

Soproniak gasza
Sopron 1937. jan. 22.

A gyászbaborult Sopron egyik utcája.

Gyenes Lajos rajza.

Komáromy Endre.

A lélek már meghalt benne, csak a tagjai rángatóztak, a szája mozgott és véres szemei forogtak, amint néha erőtllenül odadült az asztal fölé.

Elvesztette a csatát!

A hódító, a győztes, a zsarnok minden eddiginél rettentőbb erejével tér vissza Oktáv és neki pusztulnia kell. Mi várhat órá? Halál, szégyenteljes halál. Az ingatag, felgyújtott és bosszuálló nép most már őt fogja okolni mindenért, két tűz közé került s nincs ut, nincs kéz, ami kivezetné. Megalázva, megverve fog vezekelni a győztes kocsija előtt, a neve nem a jövő tüzes reménye többé, hanem átok és gyalázat.

És az álmai?

Az örökbéke? A gyönyörű eszmék, a világboldogító teóriák?

Keserűség vágott a szívébe. Hova tévedt, milyen eszközökhöz

nyult, — szentséges Ég! milyen szörnyű messze jutott mindentől, amit tervezett, akart, várt, hitt, megálmodott! Utja a hatalom orma felé törtetett s a merdek és nehéz uton rendre eldobálta régi meggyőződéseinek alkalmatlan ballasztját. Erőszakos lett, ravasz és számító s most itt bukik el a célnál.

— Mi mindent tehettem volna! — dadogta kétségbeesetten.

A szíve, a melle sajgott a fájdalomtól. Fuldokolva lélezett és vad vágyat érzett valami mentség, valami csoda után, ami lehűtse, meggyógyítsa, felemelje.

A mosdóhoz vonszolta magát. Szédülő feje szinte belezuhant a hideg vízbe és percekig fürösztötte arcát az áradó, ringó hűvösségben. Valamivel jobban lett. Kidőlt az ablakpárkányra s a szakálláról koppanva peregtek alá a vízcseppek. Lenézett. A kapu előtt állt a gépkocsija s az utca néptelen volt.

— Menekülni! — zugott keresztül az agyán.

Talán még lehetséges. A város mit sem sejt még, a rettentő titkot egyes-egyedül ő tudja csak s órák is beletelhetnek, amíg a

Gálócsy Zsigmond.

Szűts István rajzai.

hir más uton ideér, — hacsak maga a rettenetes sugár meg nem előzi. — Menekülni!

Összeszedte magát. Elrejtette a táviratokat, megkereste a kalapját és felrántott egy mellékajtot. Így elkerülte az előtermeket és észrevétlenül kijutott a folyosóra. Szédülve ment le a lépcsőn és kilépett a kapun.

— Van elég benzin velünk? — kérdezte tétován, mikor megkapaszkodott a kocsiban.

— Félnapi utra is elég, — morogta a soffőr csodálkozva. Aztán rosszkedvűen kérdezte:

— A csapatokhoz megyünk?

Gersten kutatón figyelte az embert, aki hetek óta hordozta. Sötét és kelemetlen nézésű arcot látott maga előtt, sunyi szemekkel. A szemek alázatosan pislogtak s az ember vörös pihékkel benőtt durva keze formátlanul pihent a kormányon.

— Ez a kéz gyilkolta meg Ardent! — mondta Gersten önmagának. Most már gyűlölettel nézte a soffőrt, de hirtelen eszébe jutott, hogy menekülni akar, szüksége van rá, — sóhajtott egyet és az óráját nagynehezen kirántotta a zsebéből.

— Nagyon fáradt vagyok, — mondta révedezve. — Forduljunk egyet a Hársfasorban.

A Hársfasor tulajdonképpen a régi kocsikorzók színhelye volt, de a hársfák a városon túl is szegélyezték az utat, mely pár kilométeren túl elkanyarodott nyugatnak s mint rendes, pompás országút vezetett hegyenvölgyön át a semleges tengerpart felé. A vasutvonalat messze elkerülte ez az ut, szinte egyenes vonalba vágta át a sikot és a távoli hegyláncot, aztán merész kanyarulatokkal ereszkedett alá a hártárhoz.

Gersten ráesett az ülésre és a kocsit megindult.

Bugó szirénával hajtott a hatalmas gép az elhagyott utcákon keresztül. Egy napsütésben izzó külvárosi teret átvágott, két keskeny sikátort maga mögött hagyott

2 K egy dusan habzó, finom, illatos

PIPERESZAPPAN

ha Carbonin segítségével háziszappanból otthon főzi. Egy kgr. háziszappan átfőzéséhez elegendő Carbonint és illatosítót 14 K, duplaillatosítót 24 K előzetes beküldése ellenében szállítanak a főraktárak: **Pesten: „CITY“ DROGERIA IV., Eskü-ut 5. Telefon 174-93. Budán: HONVÉD DROGERIA I., Attila-körfut 2. Telefon 165-48.**

és halk zökkenéssel vágódott ki a Hársfasorba. Itt már nem volt aszfaltos az ut, a rohanó kerekek fehér porfelhőt vertek fel, mely elnyulva uszott a vágatató gépkocsi után. A korzó-szakasz végén a soffőr hátrafordult.

— Tovább! — válaszolt Gersten inkább mozdulattal, mint hanggal a kérdő tekintetnek.

Elnyult az ülésen, a feje hátrahanyatlott s a nagy sebességben szinte hűvösen áramlott az arcába a levegő. Ez jól esett, lehunyta a pilláit és hagyta vitetni magát cél és gondolat nélkül.

A kocsi már gabonaföldek közt rohanat és madárfüttyök foszlánya ütődött a lehunyt szemü ember fülébe. Gersten álmodozott. Emlékezetében, mint egy óriás vásznon egymást üzték gyermekora képei, falusi udvar, vasárnapi esték a lezárt bolt előtt; a lehuzott redőny mögött apja ül lámpa mellett és számol, számol, számol... Az apja falusi kereskedő volt, szipolyozta a parasztot s a fiatal Gersten nem tudta, mért gyűlölik őt a mezitlábás gyerekek. Elmaradt az iskolából és az apjának segített a boltban. Nőtt, a szeme kinyílt és egyszer rájött, hogy az apja valakit becsapott. Dupla krétával irt. Ettől kezdve erősen figyelte, szörnyű dolgokat fedezett fel, éjszakákat átsirt és átvirrasztott, aztán eltűnt a faluból. Némi összetakarított pénzzel s egy kopott táskával elmenekült a fővárosba.

Egy jólelkű rokona tanította.

Itt, az iskolában ismerkedett meg Ardennel. Egymás mellett ültek, összebarátkoztak és örök hűséget esküdtek egymásnak. Arden később katonaiskolába került, Gersten az egyetemre s már ott vezére lett minden új harcnak, új mozgalomnak. Lapot alapított s a nép javáért, jogiért kezdett küzdeni. Vissza akarta nekik adni máshol azt, amit az apja elvett tőlük. Az apja ekkor már meghalt.

— A temetésére sem mentem el! — suttogta Gersten és felnyitotta a szemét. Ismeretlen vidéken rohantak s az ut szelíden emelkedett. A soffőr lankadatlan irammal vezette a gépet.

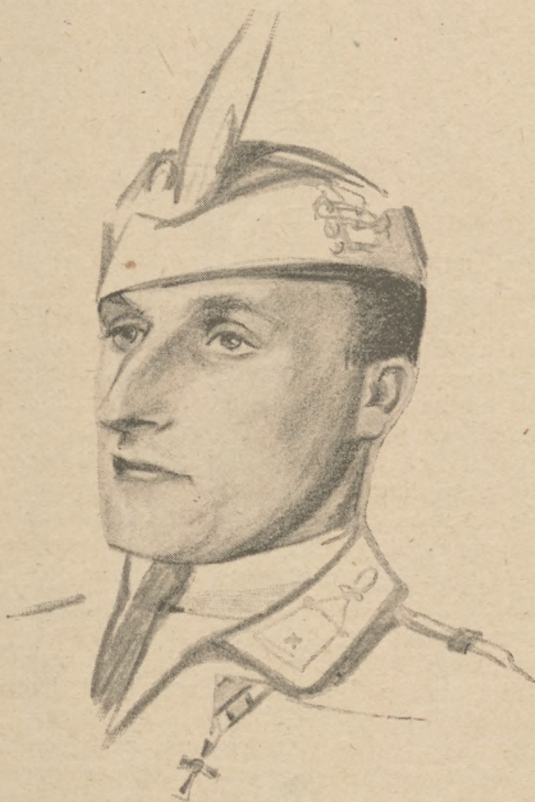
Gersten tovább álmodott. Az első választása jutott az eszébe, az a vad küzdelem, mit a mandá-

Varga Gyula.

tumért vivott a piszkos külvárosi kerületben. A tőke megmozdult ellene, az uralkodópárt vesztegetett, terrorizált, — s ő mégis győztesen került ki a harcból. A rongyos és megmámorosodott választók tömege ujjongó menetben kísérte lakásáig a győzelem estéjén s ő úgy hitte akkor, hogy ennél nagyobb diadalt sohasem fog aratni.

Aztán erős, nehéz és lelkiismeretes munka következett. Csikorgó fogakkal tartott ki egy-egy eszméje mellett, — már úgy volt, hogy erősebbnek bizonyul mindenkinél, mikor kitört a háboru. Akkor elhallgatott, nem meggyőződésből, hanem tiszteségből. De mikor a háboru szerencsétlen vége már felködlött a messzeségben: újra felemelte bíráló és támadó szavát és könyörtelen, irgalmatlan harcba kezdett a háboru ellen. Politikai pártja, hiveinek tábora megnőtt, üldözték,

br. Vojnách Miklós.

kémlelték, ellenőrizték, de titkos gyűléseken, rejtve tartott összejöveteleken lankadatlanul és bátran szította az elégedetlenség egyre erősödő tüzét. S aztán kitört a vihar, mi elsöpörte a régi rendet s ő ott ujjongott a dühös hullámok felett, a nép szent jogainak és erejének diadalmas lobogójával...

... Felriadt, értelmetlenül nézett maga körül és megsimitotta a homlokát. Istenem, hogy lehanyatlott az a diadalmas lobogó!

A levegő hűvösebb lett és a gépkocsi fékezve megállt egy utmenti forrás előtt.

— A motor áttűzesedett, — mondta a soffőr s már hozta a vedret és sietve öntött

vizet a motor-köpeny tartályába. Aztán megtörölte a homlokát. — Tovább megyünk még? — kérdezte.

(Folytatjuk.)

Temesváry László.

Sziláts István rajzai.

Öszülés ellen használjon világhírű amerikai

D. DYON HAIRRESTORER-t.

Nem hajfestő szer, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Csodálatos hatása abban van, hogy teljesen visszaállítja a hajgyökér termelőképességét. 20 K előzetes be-küldése ellenében szállítják a magyarországi főraktárok: Pesten: City drogeria IV., Eskü-ut 5. Budán: Honvéd drogeria I., Attila-körut 2.

Marsovszky György.

ifj. Hervay István.

Géczey György.

Szűts István rajzai.

Berlin

írta dr. Dobay István.

A magyar forradalom kitörése napján jártam utoljára német földön. Másnap az utolsó vonattal rohantam haza. Egy év és néhány hónap telt még csak el azóta, a változás azonban, amit a német főváros külső képén és belső életén észlelek, kimondhatatlanul nagy. A ragyogóan szép, csodanémet rendben s tisztán tartott Berlin egy hetek óta fésületlen, borotvátlan ember képét mutatja. Utcái elhanyagoltak, gondozatlanok, korán sötétek, a nyilvános helyek, színházak, éttermek publikuma, akárcsak nálunk, csunya, rosszul öltözött, modortalan. — Igaz, hogy egyenest Angliából jöttem s a győzők leggyőzedelmesebbike gyönyörű országának még egy világháború alatt sem változott szépsége nagyban befolyásolja mai érzésemet. Maguk a berliniek is nyíltan bevallják azonban, hogy érzik, látják, tudják, hogy fővárosuk nem a régi büszke Berlin többé s az elkeseredés okozta elhanyagoltságát, letagadni nincs okuk s nem is lehet.

A militarista ország legmilitárisabb városában alig látni katonát. Tisztet egyáltalában nem. Berlin mozgalmas életéből hiányzik a legjellemzőbb vonás, az uniformis tarka színe. A hosszú, szőke, elegáns gárdatisztek, rosszul szabott, szűk civilruhában esetlenek, merevek, szomorúak. Lelküket azonban nem ölthette meg a világkudarc fölött érzett nemzeti gyász, a régi germán szellem nem halt meg, a megvert Németország fiaiban a lelkes honszeretetet fojtott düh takarja, csak alkalomra vár, hogy újra kitörjön s a régi hévvel borítsa — másodszer is lángba a roskadozó Európát. Egyelőre azonban csak a vágy élhet bennük. Versaillesben gondoskodtak, hogy a cselekvés lehetőségének időpontját mi-

nél messzebb tolják el — Franciaországtól. Mert igazában már csak e két ország között terjeng s fog is maradni talán örökké áthidalhatatlan szakadék, Anglia változott szemmel néz ma már át a La Manche csatornán s kereskedelmi hajóit máris utnak indította a német kikötők felé. Négy heti ott-tartózkodásom alatt kevesebb indultatos szót hallottam a német ellen, mint Párisban huszonnégy óra alatt. A francia szünetlenül, az angol egy óránál sem gyűlöl tovább, mintsem azt kijelölt célja eléréséhez szükségesnek érzi.

Két embernek azonban a német sem bocsátott meg. A császár és Ludendorff a legnagyobb összeomlás percében hagyták ott a nemzetet s ha lényegileg nem is így van, — látszólag saját bőrük megmentésére gondoltak elsősorban — s ezt Germánia nem tudja elfelejteni. Hindenburg gloriás fejét a mártirkoszoru is átfonta ugyan, a német nép szívében azonban a régi s egyuttal az egyetlen maradt, akit nagynak, bölcsnek, az utolsó percig erősnek láthatott ellenség s jóbarát. Elhordott szobrának üresen maradt helyéhez ma is áhitattal zárandokol a nép s a nagy kolosszus helyett gunyos anachronizmusként találja magával szemben a Siegesdenkmal feliratát: Dem siegreichem Heere, das dankbare Volk.

A volt trónörökös legendás népszerűségét is hihetetlen módon és gyorsan sikerült — akiknek ez ezer és egy okból érdekükben volt — megtépázni, lehetetlenné tenni.

Amit mint fejedelmi személyeknél ritka erényt emlegettek és csodáltak egykor, arról máma, mint rangjához nem illő kicsinyességről emlékeznek meg.

TABARIN Rákóczi-út 63. sz.

Erdős Barna.

Lukács Endre.

Schwetz Tibor.

Szűts István rajza.

Közvetlen természetes modorát meggondolatlan gyerekkedésnek, szerelmi kalandjait botránys viselkedésnek nevezik s még azt is kifogásolják, hogy többet látták sportöltözetben, mint katonaruhában. Amiről a háboru alatt beszélni sem mertek volna, széltében mesélik mindenütt, hogy a front közelében sporttelepeket létesített, hölglátogatókat fogadott, ütközetből hazatérő katonáit flannelnadrágban, tennisrakettel üdvözölte. Pedig, ha voltak is ellenségei, mindenütt, de főleg katonái imádták, s ha győztesen került volna ki az európai vérözönből Germánia, az ország legnépszerűbb alakja maradt volna a német trón daliás örököse. Mert régi mese, hogy a kártyaparti után a nyerő az okos, az ügyes, a népszerű, s csak a vesztes a buta, a vétkes, a könnyelmű kártyás.

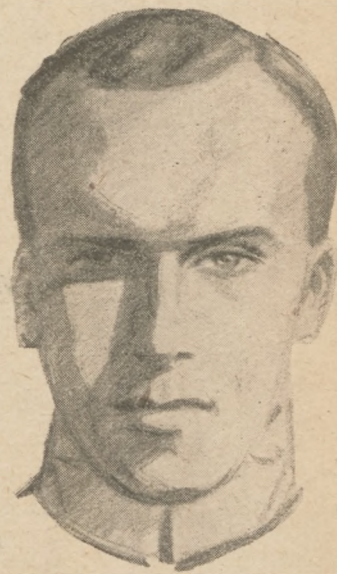
A császári ház többi tagjáról alig esik már szó, a császár két fiának *August Wilhelm* s a legfiatalabb, *Joachim* hercegnek válásáról irtak az angol lapok, Berlinben nem tudnak e dologról semmit s különösen az utóbbiról szóló hír valószínűtlennek is látszik. Külsejében szürkébb, szomorubb, belső életében azonban zajosabb, fékezhetetlen, mondhatnánk vadabb letű Berlin. Daczára a megnövekedett drágaságnak, mulat, tombol, szórja a pénzt a berlini. A tizenegyórai záróra után az utcára tódul a közönség, s üres és sötét lesz minden helyiség — éjjelig. Ekkor azonban megnyílnak az elsőttült utcák titkos bejáratai s mint kísértetek surranak be sötét silhouettek ismert rejtekutakon a gondosan elfüggönyözött udvari lakásokban berendezett luxusétermekbe, ahol tompított zene, tánc s rossz német pezsgő folyik horribilis mértékben és áron.

A német kultúra és művészet azonban a megvert Németországban is diadalmasan emeli fejét égnek s legnagyobb ellensége legnagyobb költőjének, egyuttal

azonban önmaga dicsőségére új templomot épített s benne Shakespeare Hamlett-jét a leggrandiózusabb kiállításban és előadásban mutatja be az ujjászülető világnak. Reinhardt Neues Schauspielhaus-a a világ legnagyobb színháza ma. Esténkint ötezer néző lepi el a római Colosseumra emlékeztető óriás aréna széksorait s tapsol végeszakadatlan *Moissi* Hamletjének. Maga a német kritika szidja ugyan Reinhardt merészségét s kifogásolja az óriás épület hibáit, melyben a hang ereje, a játék finomsága elvész, a hivatalos kritikát azonban meghazudtolja az egyetlen irányadó tényező, a közönség, mely ezrével tódul a színházba s elragadtatásának nyilvánításánál alig ismer határt. Az egyszerűen rendezett, nyílt színpad s a messze távlatával s óriás méreteivel csodás hatásokra képesítő háttér soha nem képzelt rendezésre ad Reinhardt merész fantáziájának alkalmat s teszi feledhetlenné a nézőnek az estét.

Nagyszerű világitási effektusok, kitűnő és mozgalmas tömegjelenetek áradnak át a színpadon.

Szinte riadtan hagyjuk ott a kolosszális épületet: csakugyan a földig sujtott Németország legválságosabb idejében teremtették ezt a kulturcsodát?!

Herczka Ferenc.

Szűts István rajza.

Pompás táncműsor

Francia-, angol-konyha. Cigány- és művész-zenekar.

CSAK MAGADBAN! . . .

Egész világ megcsufoltja,
Árva, gyászos nemzetem,
Miben, kibem bizhatol még?
Reménységed mi legyen?
Egész világ megrabol . . .
Csak magadban bizhatol!

Nem vertek le hősi harcon,
Csak gáncsvetés bírt veled:
Hazug békecsábitás csalt
S elbotlasztott balhited.
Okulj rajta s bizhatol, —
De nem másban! más — rabol.

Most hiába bármi bánat,
Most hiába bármi vád.
Porban fetrengsz tört tagokkal
S verhet békót bárki rád . . .
De akárhogy megrabol,
Mégis, mégis bizhatol.

Békóban is összeforr majd,
Megerősül tört karod
S akkor aztán . . . Akkor aztán —
Ugy lesz, mint te akarod!
Most az hő, ki megrabol . . .
Más leszesz te! Bizhatol.

Mást ne higgy most, bárki mit mond,
Ha ellenség, ha barát!
Csak magadban bizva bizzál!
Bűn megdönti önmagát.
Megrontód mind meglakol . . .
Bizzál! Bizton bizhatol!

TELEKES BÉLA.

UGY JÖJJ! . . .

Ugy jöjj te hozzám, mint aki siket:
ne hallgass a szavára senkinek!

Ugy jöjj te hozzám, csöndbe, mint a vak:
ki egyetlenegy utat ismer csak!

Ugy jöjj te hozzám, mint a néma éj:
minden te vagy és semmitől se félj!

Ugy jöjj, mint bús beteghez a halál:
akinek karján az egekbe száll! . . .

SOMLYÓ ZOLTÁN.

Amerikai rendszer az ékszerkereskedelem terén rendkívül célszerű újítást léptetett életbe a kitünő hírnevű Hellinger Henrik órák és ékszerész. A cég magánosoktól bizományba átvész ékszerárut és műtárgyakat, melyeket a legkedvezőbb feltételek mellett áruba bocsájt. Ezen újítással úgy az eladó, mint a vevő részére nagy előnyöket biztosít. **Hellinger Henrik IV., Türr István-utca 9. félemelet (Váci-utca sarok.)**

Memoárok.

Írta Radó Richárd.

Clemenceau a panamista és hazaáruló? — Budapestről—Párisba.
— A „Chateau Madrid“-ban. — Ellopták a Mona Lisát. —
A Luna Parkban.

Páris a hangulatok városa, amelynek népe huszonhét évvel ezelőtt szentül meg volt győződve arról, hogy Clemenceau az utóbb annyira dédelgetett »tigris« hazaáruló és hogy az angolok zsoldjában áll. Állítólag a párisi angol nagykövetség iratai között találtak volna egy listát, amelyen több Anglia szolgálatában álló kém neve, köztük a Clemenceaué is szerepelt. Szóba került ez a botrány a francia kamarában is, ahol Charles Dupuy, az akkori miniszterelnök a köréje sereglett politikusok és újságírók előtt ezt az emlékezetes kijelentést tette Clemenceauról: »Ha a régi velencei köztársaságban élnék, éjnek idején vízbe kellene ölnünk ezt a nyomorult embert.«

Clemenceau nem igen törődött e súlyos váddal. Nemsokára megalapította a »La Justice« című lapot, amelynek kiadója a Panama-botrány egyik hőse: Cornélius Herz, a hirhedt fezőr lett. Ezért is szakadatlan támadások érték, különösen a kamarában, ahol Deroulés a legsúlyosabb invektívákkal illette. »Panama!« »Cornélius!« zugott minden oldalról Clemenceau felé, akit touloni választói valósággal kikergették kerületéből és többé meg sem választották. Ez történt 1893-ban, tehát 26 évvel ezelőtt. Clemenceau teljesen letört, elvesztette hatalmát és tekintélyét. Más ember e rettenetes hajsza sulya alatt teljesen megtört volna, de Clemenceau nem törődött az ellene szórt rágal-makkal és nem is védekezett ellenük. Egy megvető kézmozdulattal, mint aki méltóságán alulinak tartja a vitatkozást, elintézettnek tartotta a maga részéről az ügyet és visszavonult a parlamenti élettől. Tizenhárom évig volt számkivetve a kamarából, de közben felszínre került a Dreyfus-ügy, ahol az igazságért küzdők

Tauber Oszkár.

Szűts István rajza.

első soraiban látjuk. Négy esztendőn keresztül napról-napra csodálatos szívóssággal és a legnagyobb elszánt-sággal vivja csatáit az »Aurora« hasábjain. Mikor a Dreyfus-ügy lekerült a napirendről, Clemenceau szép-irodalmi babérokra pályázik és hatvan éves korában írja »A boldogság fátyola« című drámáját, amellyel nagy sikert aratott. Nem igen izgatja az irodalmi sikerek, ismét visszatér élethivatásához: a politikához. 1906-ban a szenátusba választják és két hónapra rá már belügyminiszter, míg nemsokára Sarrien utóda a miniszterelnöki székben. Itt kezdődik befolyása a világ-politikára és Clemenceau népszerű és ünnepezt lesz hazájában. Ő, aki a területek hódítását a legélesebben elítélte és emiatt nem egyszer kormányválságot idézett elő, most hódító politikát folytat; a gyülekezési és egyesülési szabadság egykori előharcosa, üldözi a szocialistákat és mikor ez utóbbiak a kamarában felelős-ségre vonják, egyszerűen kijelenti: »Most a barrikádok másik oldalán állok.« Emlékezetes még, hogy 1907-ben Monsignore Montagninit, a párisi pápai nunciatura titkárát csendőrökkel a határra toloncoltatta. Mindez jellemzi erőszakos, kiméletlen politikáját. 1909-ben leszavazták a kamarában és kormánya megbukott. Hatvannyolc éves korában Clemenceau ismét aktivitásba lépett. Megindítja a »L'homme libre« (A szabad ember) című lapot és ebben író hadjáratot folytat Poincaré ellen, de nem tudja megakadályozni ennek 1913-ban történt elnökké választását. 1914-ben kitört a háború és Clemenceau a francia cenzura tul-kapásai miatt megváltoztatja lapja címét, amelyet »L'homme enchaîné«-nek (A leláncolt ember) keresztelt el. Itt kiméletlenül bírálja a kormányt határozatlansága és egyéb hibái miatt. A francia közvélemény, meg-részegeve a revanche gondolatától, Clemenceau mellé áll, aki nemsokára átveszi a kormány vezetését. Az elmúlt hétig ő irányította a világpolitikát és Európa térképének sorsa az ő kezében volt. Most megbukott és ve e együtt megbukott a bosszuállás és könyörtelenség politikája is.

Franciaország miniszterelnöki székében *Millerand*, a mérsékelt, nagyszívű szocialista ül, aki mint Jaurés tanítványa és Briand barátja, tudja, hogy mit jelent az életfenntartás és megérti az egyének és nemzetek fáj-dalmát is. . .

*

Hiszem, hogy még megszeretjük a franciát, vagyis visszatérünk régi szerelmünkhöz, mert mindig rokonszenveztünk a »nagy« nemzettel. A franciák is szerettek minket, amit párisi tartózkodásom alatt határozottan tapasztaltam. Csak a német iránt volt határ-talan a gyűlöletük, amelyet már a francia csecsemők is magukba szívtak. A revanche eszméje hevített a köztársasági elnöktől az utcaseprőig, minden franciát. A revanche megtörtént, de hogy megváltoznak-e az érzelmek, enyhül-e a német iránti kimondhatatlan gyű-lölete a franciáknak, az kérdés. Aki a francia ember lélektanát ismeri, bátran azt állithatja, hogy nem. Nekünk magyaroknak, dacára annak, hogy szövetség-

Lukács Béla.

Szüts István rajza.

gesei voltunk leggyűlöltebb ellenségüknek, biztos, hogy elfelejtik ezt a szerintük nagy szépséghibánkat, Szeretném, ha így volna, mert hiába, a francia nem-zettel való jó viszony csak előnyére lehet bármely nemzetnek, még a hatalmas Németországnak is. Hiszen mindaz, ami érdekes, bájos és szellemes, Párisból ered. Hiába akarták a háborus hangulat hatása alatt nálunk is a franciák értékét leszállítani, hiába igye-keztek sokan a francia nemzetre a züllöttség bélyegét rányomni: kultúra és izlés dolgában, úgy mint a mult-ban, a jövőben is, a franciáké lesz a vezetőszerp. A francia esprit-t nem fogja tulszárnyalni soha semmi-lyen nemzet a föld kerekességén. Hát még a kedvessé-gét, izlését és ötletességét! Ahogy az ember francia földre lép, tapasztalja mindezeket. Petit-Croix volt az első állomás, ahol éreztem a könnyű francia levegőt. Utána Chaumont, amelynek sinpárjai között francia parasztlányok árulják a friss és jobbnál-jobb gyümöl-csöt. Ezt izléses nádkosárban nyújtják fel az utasnak a vasuti kocsi ablakán, potom egy frankért. Igenis, potom egy frankért, mert ez annó 1911-ben volt, amikor a koronánk többet ért a franknál. Amikor 336 korona és 50 fillérért váltottam meg a budapesti Menetjegy-irodában oda-vissza szóló első osztályu jegyemet és amikor passzió volt élni és utazni és amikor még 30 millió magyarról álmodoztunk. . .

A szép és kényelmes osztrák-magyar Pullmann-kocsikat felváltotta a nem nagyon modernnek nevez-hető francia kocsi, amelyből csakhamar az étkező-kocsiba menekültem, ahol éppen a dejeuner első ételét: a *sárgadinnyét* tálalták. Szokatlan bevezetés volt ez, magyar és amugy is kényes gyomrom szem-pontjából, de Párisért még a dinnyét is levesnek néz-tem és mintha csak megszokott étrendemhez tartoz-nék, jóízűen megettem. Párisért? talán a héját is lenyeltem volna.

Hungária Nagyszállóda

Elsőrangú ház Budapestén.

Étterme az uri világ találkozója

DR. WALTER SZEMINÁRIUMÁBAN
RÁKÓCZI-UT 51. SZÁM
méltány s feltételek mellett készülhet magánvizsgákra.

A 110 kilométer sebességgel száguldó ugynevezett »Trains rapides« végre megáll a Gare de l'Esten. Párisban vagyok. Podgyászom csakhamar a bérautóra kerül. A »commissionnaire«-nek nevezett vasuti hordár, egy igazi párisi csibész nagy kofferemet az autó hátára helyezi, megerősíti, átveszi a tiszteletdíját, majd rug egyet a kofferemen, ami azt jelenti, hogy mehet.

*

Ahol Párisban megfordultam, amit ott láttam, az mind kedves és szép, legtöbb esetben pedig gyönyörű volt. A Brasserie Montmartre változatos és finom ebédje után, amely Hors d'oeuvre-el, félliter borral vagy müncheni sörrel együtt 3 frankba, akkori számítás szerint 2 korona 85 fillérbe került, valami előkelőbb, párisiabb helyre vágyódtam. Hatezernyolcszáz bérautó volt akkor Páris utcáin forgalomban és éppen a legrozogább akadt utamba. Majd kirázta a beleimet. A L' Arc Triomphe boltives kapuján kiérve, a soffőr megállítja a gépet és igazítja a taksamérőt. Ez már Páris külső része, ahol kilométerenkint 1 frank a suppléments, vagyis magasabb, még pedig jóval magasabb a viteldij. Az olcsó fuvarból drága utazás lett. A taksamérő félelmetes gyorsasággal löki ki magából az egyre nagyobb számokat. A Bois de Boulogne-on keresztül mulatok a számok szédületesen gyors ugrásán és amikor a soffőrt kifizetem, szinte kacagva gondolok arra, hogy mennyivel olcsóbban utaztam, mint a benszülött párisi, mert hiszen a koronám többet ér az ő frankjánál.

Itt vagyok a Chateau Madridban. Libériás néger segít le az autóból és olyan meghitt mosolylyal üdvözöl, mintha régi ismerősök volnánk.

Decens zene hallszik a terrasról, amelynek virágdíszes asztalai körül vörös frakkos, lakkszímás és szabos pincérek buzgólkodnak és hordják fel a jobbnál jobb ételeket és italokat, főleg hűsítő italokat, amelyeket a szörnyű melegben nagy mennyiségben fogyasztanak a vendégek.

Most, hogy annyit olvasok a Chateau Madridról, őszinte vallomással tartozom önmagamnak: Ugyanis sejtelmem sem volt mostanáig, hogy ez történelmi nevezetességgel bíró kastély, de ha tudtam volna is, akkor sem izgatott volna a dolognak ez a része. Mert ki törődik a Chateau Madridban a multtal, még ha Ferenc király multjáról is van szó, ha maga előtt látja a jelent, a gondtalan, vidám hangulattal teli jelent, amely még a jövőbe sem tekint.

A párisi módra kikészített, de bájos arcu nők versenyeznek, hogy fölülmulják egymást a jókedvben. Ami ujat, feltűnőt és tökéleteset a francia női divatipar akkoriban alkotni tudott, az a Chateau Madrid hölgyközönségén látható volt és szinte káprázott az ember szeme a sok csillogó ékszertől, amelynek értékét már azért sem lehetne megbecsülni, mert sok volt közte a hamis. A nők vidám kacagását boldog meg-

elégedéssel viszonzta férfitársaságuk. És nincs az az autokton párisi férfi, aki lépést tudna tartani a párisi nő hőbeszédűségével és ivóképeségével. Szomszéd asztalomnál ült egy idősebb ur, aki már többet ivott a kelleténél. Pohárkocintás közben halk hangon oda-sugja a nálánál sokkal fiatalabb hölgynek: Hourra! la vie. Helyeslőleg bólintott a hölgy s hozzátette: et bonheur. . . Tehát: éljen az élet és a boldogság.

Ez volt a jelszó 1911-ben a Chateau Madridban. Erős a hitem, hogy most is az lesz.

Nehezen váltam meg a Chateau Madrid-tól és fájó szívvel hagytam ott a jókedvű öreg urat és a sok kacagó női ajkat.

*

Ahogy visszajövet a Café de la Paix elé érek, a rikkancsok sikoltó kara fogad. Az emberek valósággal kitépik kezükből az ujságot, amely tele van érdekes-séggel. Ellopták a Mona Lisát! — kiáltják szinte magukból kikelve a rikkancsok. Csoportokba verődnek össze a járó-kelők és izgatottan tárgyalják az esetet, mint valami nagy nemzeti szerencsétlenséget.

Másnap valóságos népvándorlás volt a Place du Louvre és a Place Vendome előtt, mindenki a Louvre-ba sietett, hogy meggyőződjék a hír valódiságáról. Én is ott álltam Leonardo da Vinci leghiresebb képének hült helye előtt. Csak a szöveget néztük, amelyen a Mona Lisa lógott. Egy pillantás jobbra és ott áll az érdeklődők között az én Chateau Madridbeli szomszédom is, a mulató öreg ur hölgye nélkül. Az öreg nem az, aki tegnap volt; mintha kicserélték volna. Szemeiből könnyek potyognak. Nem tudom, kit sirat, Mona Lisát a nőt, vagy pedig a pótolhatatlan műkincset. Amint később megtudtam, az utóbbit, mert az öreg ur Páris egyik közismert műgyűjtője volt.

*

Este a Porte Maillot-n levő Luna-Parkban óriási tömeg veszi körül a terület közepén elhelyezett villamos szellőztető gépet, amely a legmulatságosabb attrakciója ennek a kolosszális mulatóhelynek. Ennek a szellőztető gépnek ugyanis az a rendeltetése, hogy a tőle sok méter távolságban sétáló és mitsem sejtő közönséget alaposan megrézfálja és pedig olyképpen, hogy a férfiak fejéről lekapja a kalapot, a hölgyek szoknyáit pedig óriási erővel fellebbenti. Mulatságos látvány, ahogy a megijedt férfiak a levegőben repülő vagy a már messzi távolságban földön guruló kalapjukat üldözik, a nők pedig ijedt sikoltással szoknyájuk után kapnak. Ezen mulattak akkor a boldog párisiak, de a sok idegen is.

Fájó érzéssel kell visszaemlékezni a franciák fővárosában eltöltött napokra. Vajjon visszajönnék-e? Ó Valuta, nem találok hozzád elég méltó jelzőt, mert sajnos, nem mondhatom Neked sem azt, hogy aranyos, sem azt, hogy drága. Csak azt mondhatom Neked: egyetlenem. Tehát egyetlen Valutám légy ismét a régi, az aranyos, a drága, hogy mielőbb kikerülhessek Párisba. . .

Dunapalota szálloda Budapest

(ezelőtt Ritz)

Étterem. Bar. 5 órai tea.

Polónyi Géza
halottas ágyán

Márton Ferenc
1920. február 10.

Polónyi Géza halottas ágyán.

A Társaság részére rajzolta Márton Ferenc.]

A Járáság

Az „Ezüst Sirály“ szárnyra kel.

— Levél egy kedves barátomhoz. —

Budapest, 1920. febr. 6.

Kedves Ákos, két arckép néz rám meleg tekintettel az íróasztalomról, a Ti képetek. Megtelik a lellem a baráti szeretet melegével, tollat veszek a kezembe, hogy köszöntselek Titeket azon a nagy napon, amikor »Ezüst sirály«-otok kibontja fényes szárnyait, hogy tőlünk kiindulva, bejárja széles e világot, hirt, diadalt, babért, vagyont szerezzen nektek és dicsőséget ennek a szegény, drága magyar névnek. Közel huszonöt-éves önzetlen barátság záloga az a meghatottság és elfogódás, amely lelkemet a premier előtt fogva tartja; izgat a biztos siker mértéke, a szöveg aránya a gyönyörű muzsikához, meg sok minden egyéb. . . Édes Istenkém, nehéz napjai vannak ilyenkor egy jó barát-nak! Mennyi vallomás törne most elő a lelkemből, ha nem félnék attól, hogy esetleg hizelgésnek veszed, pedig a zongorafantáziád óta annyi meg annyi szép munkán keresztül mindig elfogulatlan szemlélője voltam kivételes, nobiles tehetségednek. És mert elfogulatlan voltam, gyönyörködve és reménykedve tapasztalhattam a választékos, uri magyar zene ragyogó kibontakozását a Te nemes műsádon keresztül. Engem mindig mélységesen meghat a Te költészeted. Behunyom a szememet s egyszer a drága tiszparti fűzfák mellé varázsolja a lelkemet a tiszta hangulat, majd megint a szabolcsi jegenyesorban érzem magamat. Drága, nemes, uri zene, magyar zene. Ne hagyj el soha, szeretett barátom, szóljon a lelked minél dusabb, minél magyarabb erővel, érzéssel; ha megzokogtat is, de felemel, erősít és gazdagabbá teszi meggyötört lelkünket.

A Sors kegyes volt Hozzád, nehéz idők után a pajkosnak deklarált Amor komoly és előkelő gesztussal egy tündért, valóságos tündért hozott az utadba: a feleségedet. Itt kezdtem magamban drukkolni. (Bocsánat, bájos Asszonyom, várjuk meg a mondat végét!) Gondoltam: Két művész egy csárdában nehezen fér meg, ebből még baj lehet. Nos, hamarosan elértünk a Hamupipőke bájos történetéhez és a csodálatos melegségű melódiák az ideális Hamupipőke ajkán szárnyat öltöttek és felejthetetlen gyönyörűséget szereztek mindnyájunknak, akik azért megyünk színházba, hogy a lelkünket tiszta érzéssel és melegséggel töltsük meg. Az ideális Hamupipőkét az Operaház jószímatu vezetősége hamarosan hivatalosan is a sutba irányította és oly sok és szép művészi élménytől fosztotta meg a magyar művészi életet, amelyet bizony azóta pótolni se tud. Az ambiciózus művésznő tehetsége, ifjúsága, munkakedve zenitjén hamarosan más mesgyére lépett és ott is elsőrangú gyönyörűség részeivé tett bennünket. Artisztikus, finom alakításai mellett kivételes énekművészete visszazoktatott bennünket az Éneklés kötelező mivoltához; sokszor könnyebb fajsúlyú melódiák az ő előadásában eszünkbe juttatták

*milyen jó hogy az én mamau
Diana pudert
használ!*

Mindenütt kapható.

Berger és Verő

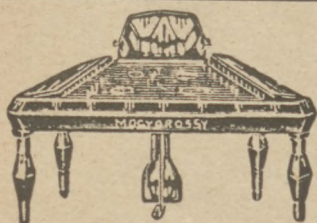
uriszabóság

BUDAPEST

IV. ker., Váci-utca 33. szám.

(Piaristák épülete).

Telefon 158—32.

CIMBALOM

szabadalmazott acélszerkezettel, melynek hangja csodásan jónak bizonyult, már kaphatók. Hegedűk, tárogatók, gramofonok, eufonok és lemezek, az összes hangszerek

MÓGYORÓSSY hangszergyár
BUDAPEST, Rákóczi-ut 71. szám.
(Keleti pályaudvar felé.)

**Írógépek,
Irodabutorok
Javitóműhely**

Eckstein Gyula

irodaberendezési vállalata

Budapest, IV. Párisi-u. 1. sz.

1. emelet.

Telefon: 126—06.

Buttykay Ákos és felesége Kosáry Emmy.

Amster és Angelo felvételei.

a drága Kugler-bonbonnierbe rejtett — krumplicukrot. Fokozódó sikere és népszerűsége majdnem Hamupipőke redivivát eredményezett, de most az »Ezüst sirály«-lyal könnyebb a repülés akár túl az Óceánon is és most közelg a nagy, a dicső pillanat! Az »Ezüst sirály«-nak csak a zenéjét ismerem; az gyönyörű, melodikus, ötletes, eleven, mindenekfelett művészi és még koncessziójában is előkelő. Nehéz kulturmunka ma ilyen muzsikával előállni, amikor a százszorszépséghibás »bűnös« Budapest zenei (és más egyéb) izlése vigasztalan nivóra süllyedt. Én bizom benne, hogy a játszmát Ti nyeritek meg. Ebben a darabban a drága Emmy asszony szive is lüktet; Ó a Te műzsád és Ti vagytok a mi, szegény, magyar közönség büszkeségei és reményei. Emlékszel a multkori kedves, intim baráti estre? A kegyetlen szomorú hír akkor jött meg a békerongyról s mi, fájó szívű magyarok a Ti zenétek mellett busultunk és könnyeztünk. De éreztük azt is, hogy a Ti hazai sikerek bejárja a világot és a Ti világotjáró sikerek ide tér vissza, a megtépett, a szenvedő és mégis örökre egyetlen, nagyszerű Magyarországra. A csengetyű szólal, a siker már kopogtat. Szeretnék én ajtót nyitni neki, hogy hamarabb eljusson Hozzátok.

Igaz hivetek:
Tarnay Alajos.

*

A Társaság matinéjén, melyet február 2-án délelőtt tartottak meg a Madách-színház helyiségében, úgy ahogy reméltük: Budapest legjobb társasága gyűlt egybe, hogy meghallgassa a sikerült programot. Leszámítva néhány elenyésző technikai zökkenést, a műsor mindvégig művészi élvezetet nyújtott. *Endrődi Béla* Betlehemes játéka, melyet a Nemzeti Operaház művészei adtak elő, mélyen meghatotta a hallgatóságot. *Majosné Némethy Ella* az angyal szerepében fölényes

énektudásáról tett tanuságot, *Toronyi* mint magányos katona hévvel és zengőn deklamált. A hazátlan gyerekek csoportját az ujbpesti Lőrinc-utcai iskola növendékei alakították, kiket, sajnos, nem sorolhatunk fel mind névszerint, mint ahogy pompás játékok és énekük megérdemelné. Kitűnő és lelkes igazgatónk toborozta és tanította be őket erre az alkalomra. A műsor második száma *Péchy* Erzsi énekelőadása volt. *Farkas* Imre sajnos megbetegedett s így a kitűnő művésznő nem a »Pünkösdi rózsá« operett-dalait énekelte, művészi és bájos előadásával azonban alig tudott betelni a közönség. *Szászy* Lajosné olvasta fel ezután »Margit titka« című elbeszélését, melyet lapunk jövő számában közlünk. Az ötletes, fordultatos és friss történet érdekességével mindenkit lebilincsel a fiatal író nő közvetlen előadásában s a publikum percekig ünnepelte a debütáló új novellistát. Ugyancsak A Társaság matinéjén lépett először a nyilvánosság elé *Cséry* Ida, egyik legtöbbet ígérő tehetséggel és tudással megáldott fiatal énekművésznőnk. Három dalt énekelt, kettőt Puccini operáiból, egyet Strauss Richárdtól s hangja melegét és fényét a finomáryalatu részletekben igaz gyönyörűséggel élveztek. A Cséry Ida hangja könnyen és telten zeng, a nagy kitöréseket játszva győzi erővel s nagy tehetsége be fogja váltani mindazt a reményt, amit bemutatkozása után várunk tőle.

A Társaság matinéjén megjelentek többek közt: Bódy Tivadar, Koós Jenő és családja, Koós Ödön és családja, Koós Aurél és családja, Perczel Miklósné, Stehlo Dezső és felesége, Bárczy Istvánné és Berta leánya, Hegyeshalmi Lajos és felesége, Ágya Sándorné, Lenck Béla és felesége, Hódossy Gidáné, Tóthvárad István és felesége, Kelemen Mórincné, Chorin Ferencné, Szászy Béláné és leánya, Heinrich Antalné, Patay Katinka, Kállay Tamásné, báró Dániel Gábor és felesége, gróf Batthyány Gyula és felesége, gróf Károlyi György, Létay Ernőné, Prónay Sándor, Cséry Sári, Joanovich Sándorné és leánya, Kollár László és felesége, Kollerich Gyuláné, Markovici Jenőné, Frorich Ernőné, Egyedi Mariska, Hets Béla és felesége, Lingel

HARCSA BÉLA

(Schäffer János cég volt szabásza) uri szabó szalonját
IV., Városház-utca 16. szám I. emelet megnyitotta.

BRILLIÁNST, gyöngyöt 25.000 koronáig,
ARANYAT, kárátját 25—290 koronáig,
mindenkinél ma- Vágó ékszerész, Népszínház-u. 7.
gasabb áron vesz
Telefon József 42—29. Hívásra jövök.

Az előkelő társaság sportlapja

a **NEMZETI SPORT**

Akar ön elegáns ruhába járni?

próbálja meg **Amerikán house** férfi- és női divatszabóság József-körut 62. szám.

VILÁGSZABADALOM!

Nem bosszankodik többé a házmesterrel, vicinével, szobalánnyal és szakácsnéval, ha beszerzi háztartása részére a **frandor** II-ik ujdonságát, mely-lyel gyerekjáték a **faapritás**. Kis erővel, gyorsan, csendben és veszély nélkül a legkeményebb fát is felapríthatja konyhájában. — Vidékre darabonként 120 K-ért bérmentve ingyen csomagolásban szállítva.

Az ajtófélfára felerősíthető. Kapható és üzemben bemutatja a

Telefon : **38—69.**

frandor UJDONSÁGOK HÁZA. VI., Andrassy-ut 62.

TÁROGATÓK és tárogató-iskolák WÄGNER

ismét kaphatók

„HANGSZER-KIRÁLY”-nál

Budapest, VIII. József-körut 1
Fiók: IX., Ráday-utca 18

Pérez és áruügyeket lebonyolítunk. Tőzsdei és valutáris megbízásokat elfogadunk. **Neuschloss Testvérek VI. ker., Lovag-utca 20.** — Telefon: 76—69. — Alapítva: 1900.

Klotild étterem és kávéház IV. ker., Váci-utca 38. szám.

Újonnan megnyitva elsőrendű magyar és francia konyha. Este cigányzene hangversenyez.

Számos látogatást kér Halász Sándor tulajdonos.

Jánosné, báró Piret Jehő, Tömöry Rea, ifj. báró Wlassich Gyula, Bukovinszky Arthurné, özv. Biró Arminné, Biró Leó, Szász Lajos, Balogh Elemér és felesége, Horváth Mihályné, Szabó Nándor, Mikecz Károly és felesége, Rózsahegy Kálmánné, Megegyery Saca, Tormay Gézáné, Steller Antalné és leánya, Spett Elek és felesége, Torday Ferencné, Márffy-Mantuano Rezsóné és leánya, Válcayné és leánya Dundi, Várossy Károlyné, Endrődi Béláné, özv. Paiss Mihályné, Geccsó Sándorné, Unger Tiborné, Markos Olivér és felesége, Radnay Miklós, Berczik Sándor, Markos Béla stb.

Zech Aglaia. Évekkel ezelőtt mint egész fiatal süldő leánykát hallottam egy házihangversenyen. Nem tudtam, hogy kicsoda, de mindjárt feltűnt ösztönösen jó játékaival, mely üdítő csermelyként hatott a növendékelőadások szokott egyformaságában. Betanult és iskolás volt még a zongorázása, mint a többieké, de már kisugárzott belőle a magasabbrendű intelligencia és az a finom zenei megérzés, mely a muzsikával foglalkozók kis részének jut csak osztályrészül. Fokozódó érdeklődéssel hallgattam s mikor bevégezte darabját, meg voltam róla győződve, hogy ez a kis leány határozott tehetség.

Kevéssel utóbb azt is megtudtam, hogy kicsoda: deibachi **Zech Colbert** harti és sulzi báró — akkor még honvéd-huszárezredes, azóta nyugalmazott vezérőrnagy — leánya. S ekkor sajnálni kezdtem. Nem őt, hanem a tehetségét.

A régi mondás, hogy a tehetség minden akadályon keresztül tör és érvényesül, be szokott ugyan válni a szegényebb sorsban született gyermekeknél, de az előkelő társasághoz tartozó talentumok nagy része bizony elkallódik. Rokonságuk és ismerőseik kis köre időelött elkényezteti őket, a korai tömjénezést nem bírják el s mielőtt még kifejlődhetnének, már bele is zuhannak a dilettantizmusba. Tehetséges, kedves, többé-kevésbé ügyes műkedvelő lesz belőlük, de komoly művészetet csak vajmi ritkán várhatunk tőlük.

Ez az oka azután annak, hogy ha egy ilyen magasabb körökből származott tehetség a nyilvánosság elé lép, majd minden oldalról bizalmatlanság fogadja. A főúri dilettánst keresik benne és nem a művészt. Hízlekedve, vagy vállveregetően kritizálják a jóindulatuk, mások meg oly szigorú mértékű alkalmazznak velük szemben, mintha máris a legeslegkiválóbbakkal kellene összehasonlítani őket és sokkal fukarabb kezekkel mennek nekik, mint más, hasonló tehetségű és tudásu, de alacsonyabb sorból származott pályatársaiknak.

Az ilyen igazságtalanul dicsérő vagy gáncsoló kritika azután megint ártalmára van a fejlődő tehetségnek. Ha hizeleg és tömjénez, megszédít is egyuttal, ha pedig tulságosan gáncsol, szárnyát szegheti a magasba törőnek.

Ettől a sorstól féltettem én **Zech Aglaia** tehetségét is. A kis leány azonban rácáfolt az aggodalmaskodóra. Férfiakat megszegyenítő energiával dolgozott és tanult nagyszerű mesterének, **Szendy Árpádnak** a vezetése alatt. A korai magasztalás, az ismerősök és jóbarátok seregének folytonos dicsérete nem ártott meg neki, mert mindig mellette volt a kitünő mester, aki a hibákra és eltévelyedésekre figyelmeztette. De ahhoz, hogy valaki a tömjénező szó közül az egyetlen szeliden gáncsolót és jóindulatúan utbagazítót vegye figyelembe, már több kell, mint pusztán

Szépségápolás.

Rovatvezető: Schadek Antalné, Váci-utca 12.
A bőr kóros zsirossága.

Előbbi cikkeimben a test- és bőrápolásról szó-
lottam. Következő cikksorozatomban a legfontosabbak
egyikéről: a bőr kóros elváltozásairól fogok beszélni.
Ahhoz, hogy valakit szépnek nevezhessünk, minden-
esetre szükséges a köztakaró kifogástalan állapota. Itt
figyelembe kell venni a bőr simaságát, tapintatát, fényét,
színét, rugékonyságát. Nem minden esetben állja meg
a helyét az a mondás, hogy csak egészséges ember
lehet szép, mert hiszen beteg egyének is, gyakran szép
külsővel rendelkeznek. Ezen oknál fogva, midőn a bőr
kóros elváltozásairól van szó, nem orvosi, hanem csupán
kozmetikai szempontokat fogunk figyelembe venni.

Főleg a faggyumirigyek okozzák a bőr fényét és
puhaságát. Szép bőrt a megfelelő mennyiségű faggyu-
mirigyeknek köszönhetünk. Sok faggyutermék okozza
a bőr kóros zsirosságát, kevés faggyu pedig a bőr
szárazságát. Utóbbi esetben bőrünk elveszti fényét,
előbbinél, a túlzsirosság következtében fényes és zsiros
lesz. Kellemes fényt az arcnak tehát csak normális
mennyiségű zsiradék kölcsönöz.

A faggyumirigyek túltermelése folytán keletkezik
az a szépséghiba, amelyet *seborrhoenak* nevezünk.
A legkellemetlenebb szépséghibák egyike, mely abban
a kórban lép fel, mikor a legtöbb súlyt fektetünk arra,
hogy arcbőrünk szép és tiszta legyen. 15—25 év között
lép fel. Leányoknál korán kezdődik és korán végződik.
Ifjanknál később lép fel. A seborrhoe az arcon, főleg az
orron, ajk alatt, homlokon helyezkedik el, zsiros, sárgás-
szürkés, pattanásszerű képződmény, gyakran korpaszerű
lerakódással, gyakorta fejbőrön is észlelhető, hol haj-
hullást idéz elő. A zsirszerű olajos anyag némelyeknél
oly nagy mértékben képződik, hogy az arcot valóságos
zsirréteg takarja, ami a legcsunyább szépséghibák közé
tartozik. A seborrhoe első stádiuma a sok zsirképződ-
mény, a túlzsiros arcbőr. A nagyobb mértékű faggyu-
mirigy-képződés a bőr pórusait elzárja, minek követ-
keztében a pórusok elzárt külső pontjain piszkos fekete
pontocskák keletkeznek, ezek a *mitesserek*, melyek
mintegy mutatják az elzárt pórusok helyét. A seborrhoe
ezzel el is jutott második stádiumába. A további zsi-
rtermelődés a mitesserek apró faggyucsapjaira nyomást
gyakorol, mely gyuladást idéz elő, gennyessé válik és
ezzel az arcbőr el is jutott a seborrhoe legviszátetszőbb
harmadik stádiumába. Ezt nevezzük faggyumirigy-
gyuladásnak, mely ha krónikussá válik, úgy a legnehe-
zebben gyógyítható.

Legközelebbi cikkemben a seborrhoe gyógyításáról
fogok beszélni.

Tanítónő. Jelzett kenőcs előállítását szakavatott kézbe való.
A vegyiösszetételnél könnyen juthat a kenőcsbe hangyasav, mely
így csak ártalmára lehet. Házilag való előállítását nem ajánlom.
— **Ecémás arc.** Leghatásosabb a kékfénykezelés. Quarzlámpa. —
Szöke előfizető. A haját és fejbőrt nem mossák mindig helyesen.
A folyadékot rendszeren a fejre loccsantják, a haját azután közben
ledörzsölik. Akkor pedig a haj folyton fedi a fejbőrt, amellyel
így a folyadék nem érintkezhetik. A haját inkább külön csomókba
kell választani és a közöttük kilátszó fejbőrt az ujj hegyével ala-
posan bedörzsölni. Az eközben kihullt hajszálok betegek s előbb-
utóbb amugy is kivesznének.

WAGNER
RICHÁRD

Kapható lapunk
kiadóhivatalában.

EGY NÉMET
MUZSIKUS
PÁRISBAN

A német zenetitan novellái és önvallo-
mái. Fordította és magyarázattal ellátta
Cserna Andor. — Ára Leidenfrost S.
színes borítékában 10% felárral 15 K 40 f.

A legkedvesebb ajándék. A gyöngéd jó fér-
jek hetekig gyötirik magukat, hogy mit vegyenek aján-
dékba az ő szeretett feleségüknek; a lányos mamák-
nak ugyanaz a gondja, ez a töprengés okoz fejfájást
a testvéreknek is, egyszóval mindazoknak, akiknek
valamely alkalommal ajándékot kell venni. Nos, mi ismer-
ünk egy ajándékot, amely hasznos is, kedves is, olcsó is,
amelynek a megajándékozott egész éven át újra meg
újra örülhet, mert havonként háromszor, az év végéig
36 megújulásban élvezhet. Ez az ajándék a *Háztartás*,
Sárosi Bella közismert, népszerű asszonyújságja, mely
január 1-én lépett a 23-ik évfolyamába. A *Háztartás*
diszesen kiállított, szép képekkel illusztrált füzetei bőven
tájékoztatják olvasóit a belső és külső háztartás, baromfi-
tenyésztés, tejgazdaság, méhészet, kertészet, gyermek-
nevelés, egészség, szépségápolás, divat, kézimunka és
sok egyéb tárgy hasznos tudnivalóiról. Évenként ezer-
nél több kipróbált étel, sütemény, ital, betőzés stb.
receptjét közli. Mind e gazdag tartalomért valóban
csekélynek mondható e nélkülözhetetlen háziarát elő-
fizetési díja, amely mindössze $\frac{1}{4}$ évre 25 korona. Az
előfizetési pénzek a *Háztartás* kiadóhivatalához (Buda-
pest, VII., Károly-körut 3.) küldendő. Mutatványszámot
ingyen küld a kiadóhivatal.

Milyen lesz az új divat? Ez a hölgytársaság
legnagyobb gondja. Uton-utfélen hallunk panaszkodni,
hogy a magyar vidéki intelligenciát a vidéki újságírás
nem tájékoztatja eléggé a divat-fordulatokról. Ez igaz
is, de szolgáljon mentségünkre, hogy jó és szép divattal
foglalkozó újságot csak a fővárosban lehet előállítani.
Ilyen igazán tökéletes divattal is foglalkozó hetilap a
dr. Rác Vilmos pompás szerkesztésében megjelenő
»Szinház és Divat«, mely egyszersmind a főváros szin-
házi és művészi életéről is bő tájékoztatást nyújt. Elő-
fizetési ára $\frac{1}{4}$ évre 48 korona. Ha most előfizet legalább
félévre, ingyen kapja a Karácsonyi albumszámot az
összes mellékletekkel együtt. Az előfizetési pénzek a
»Szinház és Divat« kiadóhivatalába, Budapest, VII.,
Károly-körut 3 sz. alá küldendő.

Ha őszül a haja, jusson az eszébe, hogy ezt
annak köszönheti, hogy fiatal korában nem ápolta eléggé
szervezetét. A testnek állandó edzésre van szüksége.
Erre való a sportnak különböző ágai, mint azt már
a régi görögök és rómaiak is felismerték. Ne ítéljen
addig elfogultan senki sem a sportról, amíg azt meg
nem ismerte. Erre a célra a legmelegebben ajánljuk a
Nemzeti Sport című lapot, mely hazánk legelőkelőbb
egyetlen heti sportlapja. A *Nemzeti Sport* előfizetési
ára $\frac{1}{4}$ évre 38 korona és ha legalább $\frac{1}{2}$ évre előfizet,
ingyen kapja az 1919. évben megjelent összes szá-
mokat. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Károly-körut 3.
Mutatószám ingyen.

József főherceg szálloda télkert és bar (Baross-tér 2)

Kitűnő francia és magyar konyha. — Zongora és cigány zene.

Legfinomabb ❀ ❀ **Sternberg** zongora-
szalonjában ❀ ❀
ZONGORÁK Rákóczi-ut 60. szám, saját palotájában

VILLÁNYI ANDOR
MÁRIA

cimű regénye

a könyvpiac legújabb eseménye.

Villányi Andornak ez a regénye, mely most került ki sajtó alól, érdekesítő témájánál fogva igen nagy keresletnek fog örvendeni. Előjegyzéseket 25 koronáért elfogad minden könyvkereskedés, vagy a „Szinház és Divat” zenemű-kereskedése, Budapest, VI., Károly-körut 3.

MAKOLDY JÓZSEF

Az „utcaról”

10 aktuális jelenet eredeti nyomtatásban. Összesen 50 számozott amatőr-példány. Egy album ára 400 korona.

Kapható a Szinház és Divat könyvkereskedésében, Budapest, VII., Károly-körut 3. szám.

MOVE katonai társadalmi hetilap.

A magyar országos véderő-egyesület hivatalos lapja. A tényleges, nyugállományú, tartalékos és népfőlkelő tiszték és altisztek közlönye. Katonának polgárnak egyaránt érdekes. Változatos, gazdag tartalommal megjelenik minden pénteken. — Felelős szerkesztő Pilch Jenő Szerkesztő: Szombathy Kálmán. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII., Rökk Szilárd-utca 4. Telefon: József 23—84. Előfizetési árak: egész évre 96 K, félévre 50 K, negyedévre 26 K.

SZŐRMEÁRUKAT és vadbőröket veszek, becserélek, szücsmunkákat olcsón készítek: **LEBLOVITZ**, szücsmester, Budapest, Üllői-út 95. Telefon József 6—24.

Krudy Gyula:

**Asszonyságok
dija**

c. könyve megjelent. Krudy Gyulának ez a könyve a régi Pestről szól, alakjai mind eredetiek és magyarok. A könyv ára 30 korona lesz. Előjegyzéseket 20 K-ért elfogad lapunk kiadóhivatala.

A hithű keresztény magyarság pártolja a keresztény sajtót, mert ez nemzeti életünk alapja, de a hithű keresztény magyarság ma már nem esik a régi hibába s nem a túlzó lapokat, hanem a

SZÓZATOT

járhatja. Előfizetési ára egy negyed évre 56 K. A **SZÓZAT** politikai napilap megbízható, pontos, igazi keresztény s pártonkívüli! Kiadóhivatal: **Budapesten, VIII. ker., Rökk Szilárd-u. 9.** Tel.: József 63—51.

MODERN tanítása PÁNCÉL ÁRPAD
TÁNCOK táncintézetében
BUDAPEST, VI., Andrássy-út 88.

Szövethiány megszűnt!

Készíték elegáns, szép férfiruhát raktáromon levő valódi gyapjuszövetekből.

WIDDER J. férfisabó, IV., Városház-utca 20. szám.
Telefon: 95—76. Alapítva 1899.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEKET

vesz elad és cserél

BALÁZS Fotoantikvár, Rákóczi-ut 64. sz. (udvarban.)
Telefon: József 111—27.

UJ MODERN KÖNYVTÁR-KÖTET

Fodor László **FUVOLÁS FÉRFI** és egyéb novellák
Élvezetes, kedves olvasmány. Ára 10% felárral K 9.24
Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Zongorák, Pianinok

világhírűek, ujjak, átjátszottak, olcsón vásárolhatók, cserélhetők. Mindenféle javításokat, hangolásokat elvállalok.

Kernács BUDAPEST
VI., Szerecsen-utca 33.
Telefon 56—76.

Veszünk JÓKAI összes műveit és más könyveket, könyvtárat minden nyelven, híres emberek kéziratát, 1848/49-es nyomtatványokat, régi Pest és Buda látképeit, régi metszeteket, festményeket, antik porcelán-tárgyakat, és mindennemű régiségeket a legmagasabb áron.

NEMZETI ANTIQUARIUM könyv- és régiségek kereskedése.
BUDAPEST, Vilmos Császár-ut 54. Telefon 151—75.

50.000 példányban jelenik meg

még e hó folyamán a Jézus Szive naptára a Martineum r.-t. könyvkereskedésében Szombathelyen. Megrendelések előjegyeztetnek. Viszonteladók árengedményt kapnak.

JÉZUS ÉLETE ÉS TANÍTÁSA

A nagynevű egykori szombathelyi püspöknek, Szabó Imrénének jeles műve: Jézus élete és tanítása most jelent meg Szombathelyen a Martineum r.-t. könyvkiadó osztályában a III-ik kiadásban. A 13 iv terjedelmű, izléesen kiáltott könyvnek, mely ajándéku kiválóan alkalmas, ára füzve 4 k rona, viszonteladók 25% engedményt kapnak. Kapható a Martineum r.-t. könyvkereskedésben Szombathelyen.

DERDIEDÁS

Pudert, szappant és krémet használ középeurópa hölgyvilága. Decolletage cseppfolyós pudert, (mely egyik mosdástól a másikig tart és rögtön szépít) használ nemcsak a művészvilág, hanem minden jóízű nő!